

Aanwijzing handhaving telecommunicatiewet (hoofdstukken 3 en 10)

Rechtskarakter: Aanwijzing in de zin van artikel 130 lid 4 Wet RO

Van: College van Procureurs-Generaal

Aan: Hoofden van de OM-onderdelen

Registratienummer: 2016A002

Datum inwerkingtreding: 01-05-2016

Publicatie in Stcrt.: PM

Vervallen: Aanwijzing Telecommunicatiewet (2014A003)

Relevante beleidsregels OM: Richtlijn voor strafvordering Telecommunicatiewet (2016R004)

Wetsbepalingen: artikelen 3,13 eerste lid, 3.9, 3.22, 7.7, 10.1, 10.5, tweede lid, 10.6, 10.7, 10.9, eerste lid, 10.11, eerste lid, 13.4, 18.2 en 18.7 Telecommunicatiewet

Bijlage(n): –

SAMENVATTING

De Telecommunicatiewet (Tw) kan zowel strafrechtelijk als bestuursrechtelijk worden gehandhaafd. De aanwijzing beschrijft in welke gevallen en op welke wijze een overtreding van de Tw strafrechtelijk wordt gehandhaafd. De aanwijzing onderstreept het belang van een integrale aanpak voor een effectieve handhaving van de Tw en geeft aan wat dit concreet betekent.

Deze aanwijzing geeft regels voor de opsporing en vervolging bij de overtreding van de strafrechtelijk te handhaven bepalingen in de hoofdstukken 3 en 10 van de Tw.

De aanwijzing schetst hoe wordt opgetreden bij geconstateerd gebruik van *jammers* (blokkeerzenders van onder meer mobiele-telefonie- en GPS-signalen). Daarna geeft de aanwijzing regels voor de strafrechtelijke aanpak bij een verstoring van frequentieruimte in radiosignalen. De aanwijzing maakt hierbij onderscheid tussen etherpiraten (illegale omroepzenders) en niet-etherpiraten (bijvoorbeeld gebruikers van een marifoon, mobilfoon, portofoon zonder registratie of vergunning). Ten slotte bespreekt de aanwijzing wanneer strafrechtelijk wordt opgetreden bij het aantreffen van uitrusting¹ of bij een handelsvoorraad uitrusting of apparatuur die niet voldoet aan de eisen als bedoeld in de artikelen 10.1 tot en met 10.3 Tw.

1 BELEIDSKADER

1.1 Regelgeving

1.1.1 Telecommunicatiewet

De vanuit de Europese Unie gereguleerde liberalisering en harmonisatie van het elektronisch communicatiedomein heeft in 2008 geleid tot een wijziging van de Tw.² De Tw stelt regels voor het gebruik van de frequentieruimte (de ether) en vormt de basis voor het Nationaal Frequentieplan waarin de verdeling van frequenties is vastgelegd. Het gaat hierbij met name om frequenties voor (mobiele) communicatie, radio- en televisie-uitzendingen, communicatie in lucht- en scheepvaart, hulpdiensten, defensie, radar, satelliet, radiozendamateurs, radioastronomie en straalverbindingen. Voor het gebruik van frequentieruimte is in beginsel een vergunning, en in sommige gevallen een registratie, vereist. Voor een aantal toepassingen is een vrijstelling van het vereiste van een vergunning geregeld.³

De Tw is tevens de basis voor het Besluit Elektromagnetische compatibiliteit 2007 (hierna: Besluit EMC) en het Besluit Randapparaten en Radioapparaten 2007 (hierna: BRR)⁴ en een aantal hierop gebaseerde ministeriële regelingen. Deze regelgeving ziet op het in de handel brengen of verhandelen van uitrusting. Deze regelgeving stelt eisen op technisch vlak (elektromagnetische compatibiliteit) en administratieve eisen op onder meer het vlak van documentatie en markeringen van apparaten (CE,

¹ Uitrusting is in de Tw gedefinieerd als elk apparaat of vaste installatie (artikel 1.1 onder gg Tw.) Een vaste installatie is een specifieke combinatie van verschillende soorten apparaten en eventuele andere inrichtingen, die samengebouwd, geïnstalleerd en bestemd zijn voor permanent gebruik op een van te voren vastgestelde locatie (artikel 1.1 onder ii Tw).

² De richtlijnen 2004/108/EG van 15 december 2004 en 1999/5/EG van 9 maart 1999 van het Europees Parlement en de Raad (de EMC- respectievelijk R&TTE-richtlijn) zijn geïmplementeerd in hoofdstuk 10 van de Tw.

³ Voorbeelden van het gebruik van frequentieruimte, dat niet aan een vergunning gebonden is, zijn mobiele telefoontoestellen, draadloze (huis)netwerken en huistelefoons, babyfoons, medische implantaten, afstandsbedieningen en alarminstallaties.

⁴ Stb. 2007, 19 en Stb. 2007, 20.

Alert Sign) met als doel om een ongestoorde werking van radiozendapparaten en uitrusting te garanderen.

1.1.2 Doel regelgeving

De telecommunicatieregelgeving dient diverse belangen. Enerzijds zijn dat economische belangen (het versterken van de concurrentiepositie van Nederland in de telecommunicatiesector) en belangen die zien op het bevorderen van een goede marktwerking (universele dienstverlening, koppeling en interoperabiliteit van diensten, voorwaarden voor vergunningen voor infrastructuur en voorwaarden voor eerlijke mededinging). Anderzijds gaat het om maatschappelijke belangen als de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van gebruikers en de gecontroleerde toegang tot telecommunicatie in het kader van de nationale veiligheid en openbare orde.

Deze aanwijzing geeft regels die met name zien op het belang van de ongestoorde werking van radiozendapparaten en uitrusting. Dit is van groot belang aangezien ook in buitengewone omstandigheden en crisissituaties gewaarborgd dient te zijn dat de telecommunicatie op essentiële onderdelen blijft functioneren.

1.1.3 Toezicht op de naleving

Op grond van artikel 15.1, eerste lid Tw is Agentschap Telecom van het Ministerie van Economische Zaken (hierna: Agentschap Telecom) belast met het bestuursrechtelijke toezicht op de naleving van (een deel van) de Tw. Een aantal van de toezichthoudende ambtenaren van Agentschap Telecom is tevens als buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA) aangewezen op grond van artikel 17 Wet op de Economische Delicten (WED).

In het algemeen maken de BOA's van het agentschap proces-verbaal op ter zake van overtredingen van de Tw. In voorkomende gevallen maakt de politie proces-verbaal op of assisteert de politie deze BOA's.

1.1.4 Economische delicten

De strafrechtelijk te handhaven overtredingen van de Tw worden ingevolge artikel 1 van de WED aangemerkt als economische delicten.

Dit betreft de artikelen 3.13 eerste lid, 3.9, 3.22, 10.1, 10.5, tweede lid, 10.9, eerste lid, 10.11, eerste lid, 11a.1, vijfde en zesde lid en 18.9 Tw. Gelet op artikel 2, eerste lid, WED worden deze gedragingen gekwalificeerd als misdrijf voor zover de gedragingen opzettelijk zijn begaan en als overtreding wanneer het geen misdrijf betreft.

De maximale straf die hiervoor kan worden opgelegd is voor een misdrijf een gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren, taakstraf of geldboete van de vijfde categorie (artikel 6, eerste lid, sub 1, WED) en voor een overtreding één jaar hechtenis, taakstraf of geldboete van de vierde categorie (artikel 6, eerste lid, sub 4, WED).

Verder betreft dit de artikelen 3.20, eerste tot en met derde lid, 10.2, 10.10, eerste lid, laatste volzin, 13.1, 13.2, 13.2a, 13.2b, 13.4, eerste lid, 13.5 en 13.8 Tw. Gelet op artikel 2, eerste lid, WED worden ook deze gedragingen gekwalificeerd als misdrijf voor zover de gedragingen opzettelijk zijn begaan en als overtreding wanneer het geen misdrijf betreft. De maximale straf die hiervoor kan worden opgelegd is voor een misdrijf een gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren, taakstraf of geldboete van de vierde categorie (artikel 6, tweede lid, sub 2 WED) en voor een overtreding hechtenis van ten hoogste zes maanden, taakstraf of geldboete van de vierde categorie (artikel 6, eerste lid, sub 5 WED).

Overigens betreft het de artikelen 3.9, 7.7, derde en vierde lid, 10.6, 10.7 en 13.4, tweede, derde en vierde lid, 18.2 en 18.7 Tw. Deze overtredingen worden ingevolge artikel 1 van de WED gekwalificeerd als overtredingen. Ingevolge artikel 6, eerste lid, sub 5 van de WED worden deze overtredingen gestraft met hechtenis van ten hoogste zes maanden, taakstraf of geldboete van de vierde categorie.

Deze aanwijzing betreft alleen de verbodsbepalingen opgenomen in de hoofdstukken 3 en 10 van de Tw.

1.2 Bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving

1.2.1 Integrale benadering handhaving

De Tw kan zowel strafrechtelijk als bestuursrechtelijk worden gehandhaafd. Bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving vullen elkaar aan en zijn op elkaar afgestemd.

Op grond van het rechtsbeginsel ne bis in idem vervalt de bevoegdheid tot strafvervolgning indien een bestuurlijke boete is opgelegd. Andersom vervalt op grond van artikel 5:44 van de Algemene wet

bestuursrecht ook de bevoegdheid tot het opleggen van een bestuurlijke boete wanneer strafvervolgning is ingesteld en het onderzoek ter terechtzitting een aanvang heeft genomen of een strafbeschikking is uitgevaardigd. Dit sluit een samenloop van sancties niet geheel uit. Een last onder dwangsom kan, anders dan een bestuurlijke boete, wel in combinatie met een strafrechtelijke boete worden opgelegd.

1.2.2 Wanneer strafrechtelijke handhaving?

In de praktijk ligt het accent bij de handhaving van de Tw op de bestuursrechtelijke aanpak. De inzet van strafrechtelijke middelen is aan de orde wanneer het bestuursrechtelijk instrumentarium ontoereikend is, bijvoorbeeld in het geval dat inbeslagneming en/of binnentreding in een woning noodzakelijk is, bij recidive en bij ernstige overtredingen waarbij gevaar is veroorzaakt of een potentieel gevaarlijke situatie is ontstaan.

a. Inbeslagneming

Radiozendapparatuur waarvoor gelet op de aard ervan geen vergunning kan worden verleend, is vatbaar voor onttrekking aan het verkeer. Denk hierbij bijvoorbeeld aan blokkeerzenders bestemd om het mobiele telefonieverkeer in een bepaalde straal onmogelijk te maken. Dit soort radiozendapparaten dient te allen tijde strafrechtelijk in beslag genomen te worden ter onttrekking aan het verkeer. Dit brengt mee dat de handhaving via de strafrechtelijke weg plaatsvindt. Ook indien verbeurdverklaring in de rede ligt, kan een bestuursrechtelijke reactie (alleen) onvoldoende effectief zijn. Dat geldt bijvoorbeeld voor (een handelsvoorraad) uitrusting in de zin van artikel 1.1 Tw, die niet voldoet aan de daaraan gestelde regels. Gedacht kan daarbij worden aan uitrusting die niet voldoet aan de essentiële eisen uit de EMC en R&TTE richtlijn, zoals geïmplementeerd in de bepalingen bij of krachtens hoofdstuk 10 van de Tw, waardoor deze uitrusting onveilig is, storing veroorzaakt op andere uitrusting of te weinig immuun is tegen verstoring van andere uitrusting.

b. Binnentreding in een woning

Wanneer een illegale uitzending vanuit een woning wordt gepleegd, kan binnentreding in de woning nodig zijn. Dit is aan de orde als sprake is van gevaarstelling, bijvoorbeeld als de uitzending stoort op frequentieverkeer ten behoeve van vitale processen, zoals op een frequentie bestemd voor de communicatie van lucht- en scheepvaart, voor hulpdiensten en dergelijke. In zo'n geval zijn de bestuursrechtelijke middelen ontoereikend en wordt strafrechtelijk opgetreden.

c. Recidive

Inzet van bestuursrechtelijke middelen tegen een overtreder die eerder voor eenzelfde of vergelijkbare overtreding bestuursrechtelijk is aangepakt, is niet altijd zinvol. Als de overtreder keer op keer in de fout gaat, ondanks bestuursrechtelijke sancties, is bestuurlijk optreden kennelijk niet effectief en strafrechtelijk optreden meer zinvol. Denk bijvoorbeeld aan een etherpiraat die in korte tijd meermaals bestuurlijk is gesanctioneerd of in de schuldsanering zit, waardoor financiële sancties niet effectief zijn.

d. Ernst overtreding

De ernst van de overtreding is afhankelijk van het soort radiozendapparaat en de daarop geprogrammeerde frequentie. De opsporingsambtenaar geeft in het proces-verbaal aan op welke frequentie(s) de verboden apparatuur stoort, of deze frequentie(s) van vitaal belang is (zijn) en of sprake is van concrete gevaarstelling. Bij frequentieverkeer ten behoeve van vitale processen moet niet alleen gedacht worden aan de frequenties bestemd voor de communicatie van lucht- en scheepvaart, hulpdiensten en defensie maar ook aan (mobiele) telefonie en radio-uitzendingen die ernstig gestoord kunnen worden.

1.2.3 Informatie-uitwisseling en samenwerking

Wanneer de politie een overtreding van de Tw constateert, zendt de opsporingsambtenaar een afschrift van het proces-verbaal naar Agentschap Telecom. Op grond hiervan kan het agentschap een last onder dwangsom opleggen om eenzelfde overtreding in de toekomst te voorkomen. In zaken die niet (verder) door het OM worden vervolgd wordt binnen drie maanden na inschrijving van de zaak op het parket, door of namens de officier van justitie een gemotiveerde kennisgeving van deze beslissing aan Agentschap Telecom verzonden. Het agentschap beoordeelt vervolgens of bestuursrechtelijke sanctionering nog opportuun is.

2 OPSPORING EN VERVOLGING

2.1 Inleiding

Verstoring van etherfrequenties kan ernstige gevolgen hebben. Er kan sprake zijn van gevaarstelling, ernstige hinder of (grote) economische schade. De ernst van de overtreding is afhankelijk van het soort radiozendapparaat en de daarmee uitgezonden frequenties. In het proces-verbaal van bevindingen van de opsporingsambtenaar wordt aangegeven op welke frequentie(s) de verboden apparatuur stoort en of deze frequentie(s) van vitaal belang is (zijn). Verstoring van frequenties die gebruikt worden door de politie voor openbare-orde-doeleinden en (staats)veiligheidsdoeleinden, door hulpverleningsdiensten, lucht- en scheepvaartverkeersbegeleiding, defensie, publieke alarmdiensten kan ernstige gevolgen hebben voor de veiligheid in de samenleving. In voorkomende gevallen geldt dat ook voor verstoring van mobiele telefonie en radio- uitzendingen. Bij radio-uitzendingen kan bijvoorbeeld sprake zijn van verstoring van de rampenzender. In het proces-verbaal worden zo mogelijk ook concrete storingsmeldingen genoemd die veroorzaakt worden door de uitzendingen van de overtreder.

Agentschap Telecom hanteert een prioritering ten aanzien van storingsmeldingen en de ernst daarvan. Er wordt onderscheid gemaakt in storingsmeldingen met Prio 1, 2 en 4⁵.

De meest ernstige categorie (Prio 1) betreft storingen van netwerken of infrastructuur waarbij geen gebruik kan worden gemaakt van alternatieve frequenties of alternatieve communicatiemogelijkheden. Bijvoorbeeld:

- vitale overheidsinfrastructuur (zoals: C2000, P2000);
- continuïteit van vitale netwerken (internet knooppunten, mobiele telefonie);
- frequentieverkeer ten behoeve van vitale processen (luchtverkeersbegeleiding, essentiële scheepvaartcommunicatie);
- storingen van rampenzenders;
- storingen die een levensbedreigende situatie kunnen veroorzaken;
- storingen die grote economische schade kunnen veroorzaken (meer dan 250 personen worden gedupeerd of het gaat om grote schade (> € 100.000)) of die de continuïteit van een bedrijf bij het voortduren van de storing in gevaar brengen.

Bij Prio 1-meldingen volgt in beginsel de inbeslagneming van de radiozendapparatuur en strafrechtelijke vervolging.

Prio 2-meldingen zijn storingen die economische schade veroorzaken, maar niet levensbedreigend zijn of anderszins tot Prio 1 behoren. Onder Prio 4-meldingen vallen de overige storingsmeldingen. De Prio 2- en Prio 4-meldingen worden doorgaans bestuursrechtelijk afgedaan.

2.2 Etherpiraten (illegale omroep)

In het Nationaal Frequentieplan (NFP) zijn de frequenties bestemd voor omroep. Dit betreft onder andere de frequenties: tussen de 88,0 MHz en de 108,0 MHz, tussen 2,0 MHz en de 30 MHz, tussen 551 kHz en de 1602 kHz, tussen de 174 MHz en de 230 MHz en tussen de 1452 MHz en de 1479.5 MHz in gebruik voor radio-omroep. Voor het uitzenden van omroepprogramma's – programma's die ontvangen kunnen worden met radiotoestellen – is een vergunning voor het gebruik van een bepaalde frequentie vereist. Etherpiraten plegen 'illegale omroep': zij zenden doelbewust uit op een frequentie in de omroepband zonder dat daarvoor een vergunning is afgegeven. Deze omschrijving omvat elk illegaal gebruik van omroepfrequenties.

Bij vergunninghouders voor publieke of commerciële omroep, die bepalingen van hun vergunning overtreden is ander beleid van toepassing. Dergelijke overtredingen worden in alle gevallen bestuursrechtelijk afgedaan.

Illegale omroep wordt veelal gepleegd vanaf percelen die in eigendom zijn van degenen die illegaal uitzenden ofwel vanaf andermans of openbare grond, en dan veelal in groepsverband. Daarnaast wordt bij het illegaal uitzenden ook veelvuldig gebruik gemaakt van mobiele en/of afbreekbare antenne-installaties, waarbij de uitzendlocatie regelmatig wordt gewijzigd om de pakkans te verkleinen. Het komt ook voor dat er kranen worden gehuurd, waarin de antennes worden opgehangen. Degene die anderen toestemming geeft om uit te zenden vanaf zijn grond, kan als medepleger of medeplichtige worden vervolgd. Dit geldt ook voor degene die een studio heeft ingericht vanwaar de illegale uitzending wordt gemaakt voor uitzending door een antennemast op een ander grondgebied.

⁵ Er is aansluiting gezocht bij de storingsmeldingsprocedure van het Agentschap Telecom, die uitgaat van prio 1, 2 en 4.

Hetzelfde geldt voor degene die de kraan of mast ter beschikking stelt indien hij wist dat de kraan of mast als antenne-installatie voor illegaal uitzenden zou worden gebruikt. Wanneer in groepsverband een illegale uitzending wordt gepleegd, is het van belang dat niet alleen proces-verbaal wordt opgemaakt tegen degene 'achter de knoppen' maar ook tegen andere betrokkenen. Zo veel mogelijk wordt beschreven wie hebben bijgedragen aan de illegale uitzending of deze mede mogelijk hebben gemaakt in de zin van het beschikbaar stellen van materiaal, geld, generatoren, zenders, antennemasten, kraan en dergelijke.

2.2.1 Handhaving

Tegen etherpiraten wordt strafrechtelijk opgetreden wanneer:

- er sprake is van een Prio 1-melding; of
 - de bestuursrechtelijke aanpak niet effectief is gebleken (zie § 1.2.2 onder c); of
 - er sprake is van ernstige verstoring van de openbare orde, maar het geen Prio 1-melding betreft.
- Veelal zenden etherpiraten niet bewust uit op frequenties van legale radiozenders. Als etherpiraten een frequentie dicht bij een legale zender kiezen, storen ze evenwel aanzienlijk. Het illegaal uitzenden op omroepfrequenties wordt strafrechtelijk gehandhaafd wanneer bestuursrechtelijk optreden niet effectief is gebleken. Het radiozendapparaat en de toebehoren worden inbeslaggenomen in alle gevallen waarin strafrechtelijk wordt opgetreden.

Het bestuursrechtelijke sanctiebeleid bestaat uit direct beboeten en opleggen van een last onder dwangsom. Afhankelijk van de aard en de ernst van de overtreding bedraagt de maximale boete € 82.000,-.

De richteisen voor etherpiraterij zijn opgenomen in de Richtlijn voor strafvordering Telecommunicatiewet, basisdelict 1.

2.3 Niet-etherpiraten

Storing op frequenties die niet zijn aangewezen als omroepfrequenties, veroorzaken veelal overlast en hinder. Het gaat hierbij om het gebruik van bijvoorbeeld een marifoon, een mobilfoon of een portofoon waarvoor een registratie of vergunning vereist is, maar niet is verleend. Ook kan het gaan om (moedwillig) onjuist gebruik van deze apparaten, dat kan leiden tot een gevaarlijke situatie, bijvoorbeeld een verstoring van de maritieme communicatie via een marifoon die het nood-spoed of veiligheidskanaal bezet houdt of een verstoring van portofoonverkeer bij een evenement.

2.3.1 Handhaving

Deze overtredingen worden in beginsel bestuursrechtelijk gehandhaafd. Tegen niet-etherpiraten wordt strafrechtelijk opgetreden als sprake is van een Prio 1-melding.

Het bestuursrechtelijke sanctiebeleid bestaat in beginsel uit het opleggen van boetes, soms in combinatie met (een) last(en) onder dwangsom. In sommige (niet-ernstige) gevallen wordt gewaarschuwd.

De richteisen voor niet-etherpiraterij zijn opgenomen in de Richtlijn voor strafvordering Telecommunicatiewet, basisdelict 2.

2.4 Jammers

Een jammer is een radiozendapparaat dat tot doel heeft de werking van andere zenders te verstoren.⁶ Het gebruik van een jammer kan ernstige gevolgen hebben voor het functioneren van (openbare telecommunicatie)diensten en netwerken. Verstoring van openbare telecommunicatiediensten en -netwerken kan instanties, bedrijven en systemen die in de uitoefening van hun publieke taak of commerciële activiteiten afhankelijk zijn van de werking van deze infrastructuur, (ernstig) benadelen. Dat kan gevaarlijke situaties opleveren in de luchtvaart, bij de hulpverlening, bij de handhaving van de openbare orde, enzovoort. Daarnaast kan grote economische, fysieke en sociale impact worden veroorzaakt wanneer niet-openbare netwerken via de ether worden verstoord, zoals het geval is bij de verstoring van lokale draadloze netwerken (radio-lan).

Enkele voorbeelden van soorten jammers zijn:

⁶ Jammers moeten worden onderscheiden van apparaten die onbedoeld kunnen storen op de juiste werking van andere zenders, zoals een geïmporteerde babyfoon die is afgesteld op een in Nederland niet toegestane, maar in het buitenland gangbare frequentie.

2.4.1 GPS-jammers

GPS-jammers, ook wel 'blockers' genoemd, zijn apparaten die speciaal zijn ontworpen om het GPS-verkeer in de banden voor radioplaatsbepaling en radionavigatie (1215–1300 MHz, 1300–1350 MHz en 1559–1610 MHz) geheel onmogelijk te maken. Deze apparaten belemmeren ernstig de GPS-ontvangst door het uitzenden van een breedbandig stoorsignaal. De GPS ontvangst is immers noodzakelijk voor onder meer alle navigatiesystemen, alsmede voor tracering van voertuigen. Tevens maakt nood-, spoed- en veiligheidsverkeer gebruik van deze signalen.

2.4.2 Mobiele-telefonie-jammers

Mobiele-telefonie-jammers zijn apparaten die speciaal zijn ontworpen om hoofdzakelijk het mobiele telefoonverkeer in de GSM-, UMTS- en LTE (4G)- frequentiebanden (880–960 MHz, 1710–1880 MHz, 1900–2070 MHz, 2110–2170 MHz en 2500–2690 MHz) in zijn directe omgeving geheel onmogelijk te maken. Deze apparaten blokkeren het mobiele telefoonverkeer door het uitzenden van een breedbandig stoorsignaal. Hierdoor is geen spraak- of dataverkeer in de omgeving van de jammer mogelijk.

2.4.3 Strafbaarheid jammers

Het geheel of gedeeltelijk aangelegd aanwezig hebben⁷ en het gebruik van een jammer is in strijd met de Tw. Deze apparaten kunnen niet voldoen aan hoofdstuk 10 Tw, de R&TTE richtlijn (1999/05/EG) en EMC richtlijn 2004/105/EG). Deze apparaten mogen daarom ook niet voorzien zijn van de in de richtlijnen verplicht gestelde CE-markering. Daarmee zijn jammers vatbaar voor onttrekking aan het verkeer.

Het gebruik van een jammer kan een criminele bedoeling hebben. Hier zijn talrijke voorbeelden van. Jammers worden door criminelen ingezet, bijvoorbeeld om waarschuwingssystemen plat te leggen, tracering van geldwagens onmogelijk te maken of gestolen vrachtwagens onzichtbaar te maken voor Track & Trace systemen. Jammers worden ook ingezet door bijvoorbeeld hotelketens om klanten te dwingen via de (duurdere) vaste telefoon te laten bellen, of door cafés en restaurants om de gepercipieerde hinder van telefonerende gasten te beperken. De gevolgen van het gebruik van een jammer zijn in dit soort gevallen niet minder ernstig, omdat ook in deze gevallen vitale systemen kunnen worden gestoord.

Het geheel of gedeeltelijk aangelegd aanwezig hebben of het gebruik van een jammer is een overtreding van artikel 10.9 Tw. In de artt. 161sexies, 350c en 350d van het Wetboek van Strafrecht (Sr) zijn de diverse gedragingen met betrekking tot het geheel of gedeeltelijk aangelegd aanwezig hebben of het gebruik van een jammer strafbaar gesteld. Wanneer een jammer opzettelijk wordt ingezet om opsporingshandelingen te beletten, belemmeren of vrijdelen kan ook vervolgd worden ter zake van art. 184 Sr.

2.4.4 Handhaving

Het geheel of gedeeltelijk aangelegd aanwezig hebben en het gebruik van een jammer wordt in alle gevallen strafrechtelijk gehandhaafd. Een jammer wordt in alle gevallen in beslag genomen ter onttrekking aan het verkeer.

Bij het gebruik van een jammer om een misdrijf mogelijk te maken, is sprake van opzettelijk handelen. Dit betekent dat hiervoor een strafmaximum van 6 jaar gevangenisstraf geldt (zie hiervoor onder § 1.1.4). Indien een jammer opzettelijk wordt gebruikt, betreft dit gebruik een feit als bedoeld in artikel 67 lid 1 van het Wetboek van Strafvordering, waardoor diverse dwangmiddelen kunnen worden toegepast, zoals aanhouding buiten heterdaad, in verzekeringstelling en voorlopige hechtenis. Ook de inzet van diverse buitengewone opsporingsbevoegdheden behoort hierdoor in beginsel tot de mogelijkheden.

Bij het aantreffen van een jammer, kennelijk bestemd om de opsporing te beletten, te belemmeren of te vrijdelen, bijvoorbeeld wanneer een onderzoekssubject tracht hiermee een mogelijk GPS-baken aan zijn voertuig te verstoren, kan de verdachte daarbij subsidiair artikel 184 Sr ten laste worden gelegd.

⁷ Het 'aangelegd aanwezig hebben' wordt ruim geïnterpreteerd. Daarbij moet bijvoorbeeld worden gedacht aan de situatie waarbij in de omgeving van het radiozendapparaat een geschikte antenne aanwezig is of andere hulpmiddelen die noodzakelijk zijn om het radiozendapparaat met een betrekkelijk simpele handeling in gebruik te nemen. De intentie van de houder is er dan immers op gericht om het apparaat te gebruiken. Van 'aangelegd aanwezig hebben' zal in feite alleen dan geen sprake zijn, indien het apparaat in verpakte toestand aanwezig is of uit andere omstandigheden blijkt of kan worden aangetoond dat de intentie van gebruik niet aanwezig is.

Bij het aantreffen van jammers bestemd voor de handel kan (naast de strafrechtelijke aanpak) onder omstandigheden ook bestuursrechtelijk worden opgetreden. Agentschap Telecom kan een last onder dwangsom opleggen aan degene die de apparatuur in de handel brengt of verhandelt.

De richteisen voor het gedeeltelijk aangelegd aanwezig hebben en/of het gebruik van een jammer zijn opgenomen in de Richtlijn voor strafvordering Telecommunicatiewet, basisdelict 3.

2.5 Handel in uitrusting die niet voldoet aan de eisen

Uitrusting die niet voldoet aan de (technische) essentiële eisen dan wel waarbij markeringen of documenten ontbreken kunnen ernstige storing van de etherorde veroorzaken. Dat is bijvoorbeeld het geval wanneer het apparaat niet geschikt is voor een juiste werking op de Europese markt. Het in de handel brengen van dit soort uitrusting, vaak in grote partijen, is vanwege artikel 10.1 Tw verboden, wanneer niet wordt voldaan aan de in artikel 10.3, onderdeel a, b, c en e van de Tw gestelde voorschriften.

Doorgaans gaat het om partijen (goedkope) elektronische en elektrische apparaten die onveilig zijn of ernstige storingen veroorzaken. Handel in deze apparaten wordt vaak getraceerd via de detailhandel naar de importeur/fabrikant.

2.5.1 Handhaving

Het in de handel brengen of verhandelen van uitrusting die niet voldoet aan de administratieve eisen wordt in beginsel bestuursrechtelijk gehandhaafd. Uitrusting die niet voldoet aan de (technische) essentiële eisen, wordt in beslag genomen ter verbeurdverklaring, indien deze in potentie een ernstige storing van de etherorde kan veroorzaken.

Tevens wordt uitrusting in beslag genomen indien het gaat om gevallen waarbij bestuursrechtelijke handhaving niet voldoende effectief is.

Bij het aantreffen van een handelsvoorraad uitrusting die niet voldoet aan de eisen kan (naast de strafrechtelijke aanpak) onder omstandigheden ook bestuursrechtelijk worden opgetreden. Agentschap Telecom kan een last onder dwangsom opleggen aan degene die de apparatuur in de handel brengt of verhandelt. Tevens kan een verkoopverbod worden uitgevaardigd.

De richteisen voor het in de handel brengen van uitrusting die niet aan de eisen voldoet, zijn opgenomen in de Richtlijn voor strafvordering Telecommunicatiewet, basisdelict 4.

2.6 Radiozendapparaat met verkeerde frequentie en/of onjuist vermogen

Voor het gebruik van (onder andere) mobiele telefoons, draadloze modems, draadloze microfoons, babyfoons, apparaten met modelbesturing en 27 MHz-apparatuur is geen vergunning vereist, mits deze apparaten voldoen aan de criteria gesteld in artikel 3.4 van de Tw en de daarop gebaseerde Regeling gebruik van frequentieruimte zonder vergunning 2008. Deze criteria hebben doorgaans betrekking op technische beperkingen waaronder deze apparaten zonder vergunning mogen werken. Hierbij kan gedacht worden aan de frequentie waarop het apparaat dient te werken en het vermogen van het apparaat.

Het aanleggen, het geheel of gedeeltelijk aangelegd aanwezig hebben en/of het gebruik van een radiozendapparaat dat op een verkeerde frequentie werkt en/of een onjuist vermogen heeft is, zonder vergunning, verboden op grond van artikel 10.9, eerste lid Tw.

2.6.1 Handhaving

Het aanleggen, het geheel of gedeeltelijk aangelegd aanwezig hebben en/of het gebruik van radiozendapparatuur die op een verkeerde frequentie werkt, wordt in beginsel strafrechtelijk gehandhaafd. Deze radiozendapparaten worden in beslag genomen ter onttrekking aan het verkeer.

Het bezit of gebruik van radiozendapparatuur die een onjuist vermogen heeft of niet voldoet aan de overige eisen uit de Regeling gebruik van frequentieruimte zonder vergunning 2008, wordt in beginsel bestuursrechtelijk afgehandeld. In het geval van strafrechtelijke handhaving kan deze apparatuur in beslag genomen worden ter verbeurdverklaring. Dat is in ieder geval aan de orde in een prio 1 situatie.

De richteisen voor het bezit en/of gebruik van radiozendapparatuur met verkeerde frequentie en/of onjuist vermogen, zijn opgenomen in de Richtlijn voor strafvordering Telecommunicatiewet, basisdelict 5.

3 OVERGANGSRECHT

De beleidsregels in deze aanwijzing hebben onmiddellijke gelding vanaf de datum van inwerkingtreding.